

Podział rynku finansowego

1. Ze względu na rodzaj instrumentów będących przedmiotem obrotu:

- ❑ rynek pieniężny
- ❑ rynek kapitałowy
- ❑ rynek walutowy
- ❑ rynek instrumentów pochodnych

Podział rynku finansowego

2. Ze względu na rodzaj podmiotu oferującego instrumenty finansowe:

- ❑ rynek pierwotny
- ❑ rynek wtórny

3. Ze względu na termin rozliczenia transakcji:

- ❑ rynek natychmiastowy (kasowy, spot)
- ❑ rynek terminowy

Rynek pieniężny

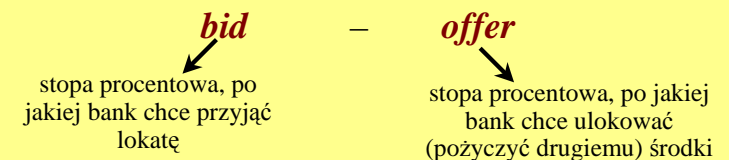
Charakterystyka:

- ❑ rynek najbardziej płynnych instrumentów finansowych (o okresie trwania od 1 dnia do 1 roku) o relatywnie niskim ryzyku
- ❑ wykorzystywany głównie do utrzymania płynności i efektywnego lokowania krótkookresowych nadwyżek finansowych
- ❑ jest miejscem prowadzenia polityki pieniężnej przez bank centralny przy pomocy narzędzi wpływających na płynność banków, a przez to na poziom rynkowych stóp procentowych
- ❑ obejmuje rynek lokat międzybankowych, rynek krótkoterminowych papierów wartościowych emitowanych przez państwo, przedsiębiorstwa i banki
- ❑ wśród uczestników największą rolę odgrywają banki

Rynek lokat międzybankowych

Charakterystyka:

- ❑ rynek, na którym banki pożyczają sobie wzajemnie tzw. płynne rezerwy (środki zdeponowane na rachunkach w banku centralnym)
- ❑ jest wykorzystywany do zarządzania płynnością przez banki - transakcje na tym rynku umożliwiają wyrównywanie codziennych dysproporcji między wpłatami i wypłatami banku
- ❑ jest nieregulowanym rynkiem typu *over the counter* (OTC)
- ❑ kwotowanie stopy procentowej:

- ❑ rolę stawek referencyjnych na tym rynku pełnią WIBOR i WIBID

Rynek lokat międzybankowych

WIBOR/WIBID oznaczają średnie stawki wyrażone w skali rocznej (konwencja ACT/365), według których banki gotowe są udzielić pożyczki oraz przyjąć depozyt

- w przypadku lokat bankowych rok bazowy w Polsce wynosi 365 dni

W jaki sposób są ustalane?

Stawka WIBOR/WIBID ustalana jest w każdy dzień roboczy o godzinie 11.00 jako średnia arytmetyczna stawek podanych przez banki, które pełnią funkcję Dealera Rynku Pieniężnego po odrzuceniu dwóch najwyższych i dwóch najniższych kwotowań. Stawki te są ustalane na terminy: O/N, T/N, S/N, 1W, 2W, 1M, 3M, 6M, 9M i 1Y.

Rynek lokat międzybankowych

Dealerzy Rynku Pieniężnego w 2009 r.:

1. Powszechna Kasa Oszczędności BP S.A.
2. Bank Handlowy w Warszawie S.A.
3. ING Bank Śląski S.A.
4. Bank BPH S.A.
5. Bank Zachodni WBK S.A.
6. Bank Gospodarstwa Krajowego
7. BRE Bank S.A.
8. Bank Millennium S.A.
9. Bank PEKAO S.A.
10. Kredyt Bank S.A.
11. ABN - AMRO Bank (Polska) S.A.
12. Societe Generale SA Oddział w Polsce
13. Deutsche Bank Polska SA
14. BGŻ S.A.
15. BNP Paribas SA Oddział w Polsce

Stawki WIBOR (WIBID)

WIBOR O/N	<i>overnight</i>	Pożyczka 1-dniowa udzielona w dniu dzisiejszym
WIBOR T/N	<i>tomorrow-next</i>	Pożyczka 1-dniowa udzielona w pierwszym dniu roboczym po dniu dzisiejszym
WIBOR S/N	<i>spot-next</i>	Pożyczka 1-dniowa udzielona w drugim dniu roboczym po dniu dzisiejszym
WIBOR 1W	<i>one-week</i>	Pożyczka 1-tygodniowa udzielona w drugim dniu roboczym po dniu dzisiejszym
WIBOR 2W	<i>two-weeks</i>	Pożyczka 2-tygodniowa udzielona w drugim dniu roboczym po dniu dzisiejszym
WIBOR 1M	<i>one-month</i>	Pożyczka 1-miesięczna udzielona w drugim dniu roboczym po dniu dzisiejszym
WIBOR 3M	<i>three-months</i>	Pożyczka 3, 6 i 9-miesięczna udzielona w drugim dniu roboczym po dniu dzisiejszym
WIBOR 6M	<i>six-months</i>	
WIBOR 9M	<i>nine-months</i>	
WIBOR 1Y	<i>one-year</i>	Pożyczka roczna udzielona w drugim dniu roboczym po dniu dzisiejszym

Rynek lokat międzybankowych

Stawka POLONIA (*Polish Overnight Index Average*)

- stawka wprowadzona w 2005 r.
- obliczana przez NBP jako średnia ważona kwotą transakcji stopa oprocentowania lokat na termin O/N dokonanych do godz. 16.30 przez uczestników fixingu POLONIA
- lepiej odzwierciedla rzeczywistą cenę pieniądza na rynku dla terminu O/N

Depozyty - przykład

Przykład

Banki przedstawiły następujące kwotowania dla lokaty o wartości 5 mln zł złożonej na 1 dzień

- A) 3,93% – 4,11%
- B) 3,92% – 4,12%
- C) 3,90% – 4,10%

Proszę obliczyć wartość środków, które bank wypłaci z lokaty overnight

Depozyty - przykład

Przykład

We wtorek, 28.11.2006 jeden z banków chciał pożyczyć na warunkach standardowych na 1 miesiąc 20 mln zł. Spodziewa się następujących kwotowań na rynku międzybankowym:

- A) 3,97% – 4,12%
- B) 3,98% – 4,15%
- C) 3,96% – 4,13%

Proszę obliczyć wysokość odsetek za okres pożyczki

Rynek bonów skarbowych

Charakterystyka:

- ❑ papiery wartościowe na okaziciela emitowane przez Skarb Państwa z terminem wykupu na okres od 1 do 52 tygodni
- ❑ podstawowa funkcja to zaspokojenie krótkookresowych potrzeb pożyczkowych Skarbu Państwa
- ❑ papiery bezpieczne (wolne od ryzyka kredytowego) i płynne
- ❑ na rynku pierwotnym są sprzedawane na przetargach organizowanych przez NBP (agent emisji) tylko wybranej grupie banków pełniących funkcję Dealerów Skarbowych Papierów Wartościowych oraz Bankowi Gospodarstwa Krajowego

Rynek bonów skarbowych

Dealerzy Skarbowych Papierów Wartościowych w 2009 roku:

1. Bank Handlowy w Warszawie S.A.
2. Bank Millennium S.A.
3. Bank Pekao S.A.
4. Barclays Bank plc
5. BRE Bank S.A.
6. Deutsche Bank AG
7. HSBC Bank plc
8. ING Bank Śląski S.A.
9. Kredyt Bank S.A.
10. PKO Bank Polski S.A.
11. Societe Generale SA oddział w Polsce

Rynek bonów skarbowych

Charakterystyka (cd.):

- są to papiery dyskontowe – sprzedawane po cenie niższej od wartości nominalnej, po której następuje wykup, czyli zyskiem nabywcy jest dyskonto

Dyskontem bonu jest różnica między wartością nominalną bonu, a wartością, po której go nabyto:

$$D = N - P$$

stopa dyskonta:

$$d = \frac{D}{N} \cdot \frac{360}{n}$$

D – kwota dyskonta

d – stopa dyskonta

N – wartość nominalna bonu

P – wartość rynkowa bonu (bieżąca cena)

n – liczba dni, na które bon jest wyemitowany

Rynek bonów skarbowych

Charakterystyka (cd.):

- rentowność bonu:**

$$r = \frac{D}{P} \cdot \frac{360}{n}$$

r – stopa rentowności bonu

D – kwota dyskonta

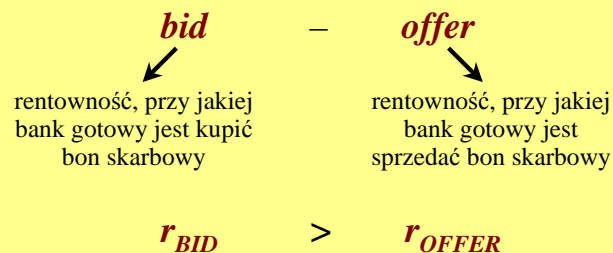
P – wartość rynkowa bonu (bieżąca cena)

n – liczba dni od momentu zakupu do dnia wykupu bonu

Rynek bonów skarbowych

Charakterystyka (cd.):

- wartość nominalna jednego bonu wynosi 10 000 zł;
- rok bazowy dla bonów skarbowych w Polsce wynosi 360 dni; obowiązuje konwencja ACT/360
- na rynku bony są kwotowane przez dealerów nie za pomocą ceny, ale poprzez rentowność; podawane są dwie stawki:

Przetargi bonów skarbowych 2009

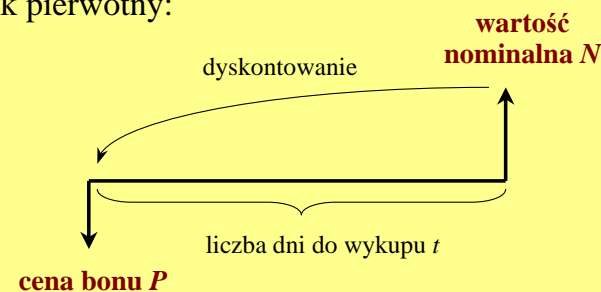
KALENDARZ PRZETARGÓW BONÓW SKARBOWYCH NA ROK 2009						
Data aukcji/ rozliczenia	Rodzaj bonu	Data wykupu	Kod ISIN	Podaż mln PLN	Popyt mln PLN	Sprzedaż mln PLN
05/07 Sty	39 tyg.	07 Paź 2009	PL0000004743	500-600	2.584,75	500,00
12/14 Sty	52 tyg.	13 Sty 2010	PL0000004800	500-600	4.140,70	505,00
19/21 Sty	52 tyg.	20 Sty 2010	PL0000004818	500-600	2.627,10	500,00
26/28 Sty	52 tyg.	27 Sty 2010	PL0000004826	1.000-1.100	3.088,67	1.100,00
02/04 Lut	52 tyg.	03 Lut 2010	PL0000004834	900-1.000	764,15	733,15
09/11 Lut	52 tyg.	10 Lut 2010	PL0000004842	1.500-2.000	4.020,45	1.996,80
16/18 Lut	52 tyg.	17 Lut 2010	PL0000004859	1.300-1.800	2.142,20	1.337,20
23/25 Lut	52 tyg.	24 Lut 2010	PL0000004867	1.300-1.800	6.960,70	2.395,20
02/04 Mar	26 tyg.	02 Wrz 2009	PL0000004727	300-500	1.915,10	677,00
02/04 Mar	52 tyg.	03 Mar 2010	PL0000004875	700-1.000	2.953,75	1.160,00
09/11 Mar	26 tyg.	09 Wrz 2009	PL0000004545	1.100-1.400	7.932,14	1.400,00
09/11 Mar	52 tyg.	10 Mar 2010	PL0000004883	1.500-1.800	3.007,72	1.854,72
16/18 Mar	26 tyg.	16 Wrz 2009	PL0000004735	1.100-1.400	4.490,20	1.554,62
16/18 Mar	52 tyg.	17 Mar 2010	PL0000004891	900-1.200	3.200,79	1.181,08
23/25 Mar	26 tyg.	23 Wrz 2009	PL0000004552	1.300-1.600	4.533,50	1.609,82
30 Mar/01 Kwi	26 tyg.	30 Wrz 2009	PL0000004909	300-500	2.371,15	500,00
30 Mar/01 Kwi	52 tyg.	31 Mar 2010	PL0000004917	800-1.000	2.382,77	1.012,77
06/08 Kwi	52 tyg.	07 Kwi 2010	PL0000004925	800-1.000	2.832,50	1.077,40
9/15 Kwi	28 tyg.	28 Paz 2009	PL0000004578	800-1.000	866,35	500,15
9/15 Kwi	52 tyg.	14 Kwi 2010	PL0000004933	1.000-1.500	5.065,17	1.961,37
20/22 Kwi	52 tyg.	21 Kwi 2010	PL0000005047	1.000-1.500		
27/29 Kwi	52 tyg.	28 Kwi 2010		1.000-1.500		
Razem:				24.900,00	67.879,86	23.556,28

Wyniki przetargu bonów skarbowych - 9 kwietnia 2009

Data przetargu	09 kwi 2009	09 kwi 2009
Data oraz godzina rozliczenia przetargu	15 kwi 2009 -14:00	15 kwi 2009 -14:00
Rodzaj bonu	28 tyg.	52 tyg.
Kod ISIN	PL0000004578	PL0000004933
Termin wykupu	28 paź 2009	14 kwi 2010
Podaż	800.000.000 PLN - 1.000.000.000 PLN	1.000.000.000 PLN - 1.500.000.000 PLN
Popyt	866.350.000 PLN	5.065.170.000 PLN
Sprzedaż	500.150.000 PLN	1.961.370.000 PLN
Cena minimalna	9.767,68 PLN	9.533,45 PLN
Cena średnia	9.771,32 PLN	9.535,10 PLN
Cena maksymalna	9.777,15 PLN	9.537,43 PLN
Rentowność maksymalna	4,369%	4,840%
Rentowność średnia	4,299%	4,822%
Rentowność minimalna	4,186%	4,797%
Stopa redukcji ofert	-	-

Bony skarbowe - wycena

Rynek pierwotny:

$$P = \frac{N}{\left(1 + r * \frac{t}{360}\right)}$$

Wycena bonów - przykład

Przykład

Opierając się na danych z przetargu, proszę wycenić bony skarbowe.

Rodzaj bonu: 52W

Data rozliczenia przetargu: 10.12.2008

Termin wykupu: 09.12.2009

Rentowność minimalna: 6,110 % p.a.

Rentowność maksymalna: 6,248 % p.a.

Wycena bonów - przykład

Przykład

Kwotowanie przez 3 banki 52-tygodniowego bonu skarbowego na 10 tygodni przed terminem wykupu wynosiło:

A) 6,45% - 6,20%

B) 6,39% - 6,15%

C) 6,42% - 6,35%

1. Proszę obliczyć cenę, jaką zapłacił bank-inwestor

2. Jeśli po 4 tygodniach bank zakwotował 6,50% - 6,40%, to jaki był zysk inwestora ze 100 bonów, a jaka stopa zwrotu?